

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 4 forint.
Fél évre . . . . . 2 forint.
Negyed évre . . . . . 1 forint.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 18 helyre van beosztva, Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatnak helyben:
Stark Nándor és Dezső Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

„A koldulás tilos!”

Szentes, 1888. augusztus 21.

Szentes az utóbbi időben minden téren óriási mértékben haladt előre, úgy, hogy 10—15 év óta oly változás tapasztalható itt a haladás és fejlődés tekintetében, hogy méltán öröm töltheti el lelkünket.

Ha csak a most kövezés alatt álló piacunkon tekintünk körül, hol 15 évvel ezelőtt még a mult századbeli Szentesnek a mai korba nem illő maradványai állottak, s a piacot alig övezte egy pár tisztességes épület. Ma ott áll a megyeház diszes palotája, előtte a közegészség egyik főforrásával: az ártézi kuttal s körül az egész tér tisztességes épülettel; csak a roskadó félben álló, disztelen Haris-féle háznak kell még pusztulnia (Bár pusztulna is már!) s helyébe más épületnek jönni, s akkor piacunk egészen szép képet fog nyújtani.

De épül városunk minden felé, halad minden téren. S maga a város, mint erkölcsi testület, erejét szinte túlhaladó áldozatot hoz meg, hogy Szentes a kor színvonalán álló városok körébe emelje fel. Gazdasági fejlődésünk érdekében építettünk vasutat, a nevelés és tudományos képzésért szaporodnak iskoláink, ott áll a megnyitásra váró diszes gymnasium, mely ma legszebb palotája Szentesnek.

Oly város azonban, mely így épít, így halad, erőnek erejével igyekszik leküzdeni apáink százados mulasztásait, hogy nézheti el, hogy a város elnyomorodott, elszegényedett, munkára képtelenné vált emberei hetenkint kétszer kolduló tarisznyával járnak végig a várost és állják el az utcasarkokat?

A szomszéd N.-Kőrös, Kecskemét, Fegyeháza és Vásárhely városok utcáinak sarkára ki van írva, hogy:

A koldulás tilos!

Mikor írjuk már ki ezt mi is? Mikor fogunk már hozzá, hogy szegényeink, nyomorultjaink, munkaképteleneink számára egy menedékházat létesítsünk?

Csak ha ezt felállítottuk és benne elhelyeztük az emberek közirgalmára, segítségére szorultakat: akkor írhatjuk ki mi is a város végén, hogy „A koldulás tilos!”

Szentesnek vannak heverő épületei, melyek csekély átalakítással berendezhetők volnának e célra. A város évenként a szegények segélyezésére 5—6 ezer frtot fordít; ha ezen összeg a szegények házána fenntartására fordítottatnék, ebből évente fenn lehetne tartani a szegények házat. Azon helyzetben vagyunk tehát, hogy rövid idő alatt csekély költséggel adhatnánk testet az emberi barátság és könyörület legnemesebb eszméjének. Csak ember

kell a város részéről, ki a tervet kidolgozza: meg vagyunk győződve, hogy a képviselőtestület nem késik meghozni a csekély áldozatot, mibe ezen üdvös, s nagyon is korszerű eszme megvalósítása kerül.

Itt az első és főfeladat a városi tanácsé. Vegye az ügyet kezébe, hogy végre kiirhassuk mi is, hogy:

Tilos a koldulás!

— **A regale-jog megváltása.** A kir. kisebb haszonvételek legfontosabb maradványa: az italmérsi, illetve korcsmáltatási jog megváltását célozza az állam az egyesektől, — mint ezt már lapunk jelezte. Most, augusztus havában, erre vonatkozólag több napon át tartó ankett ülészet *Tisza Kálmán* miniszterelnök elnöklése alatt, mely az országgyűlés elé a jövő ciklusban terjesztendő, e tárgyban szerkesztett törvényjavaslatot előzetesen tárgyalta. Meghányták-vetették a főbb elvi kérdéseket és kiterjeszkedtek szakavatottan a részletekre is. — A jogositottak, minők privát egyének, közbirtokosságok, városok s egyéb jogi személyek, sőt maga az állam is, 5⁰/₀-os járadékkötvényekkel fognának e javaslat szerint kielégíteni, mely kötvények vinculáltatása is komoly terv. A kárpótlási összeg némelyek szerint tíz, mások szerint öt évi haszon-átlag szerint, bezárólag az 1886. évig hozatott szóba megállapítani. — A kormány a főszempontot — finaciális érdekből — a művelet lehető gyors lebonyolítására óhajtja fektetni. — E tárgyra közelebb még visszatérünk.

Ármentesítés.

Nagy keresete van most a kubikos munkának. Országszerte folyik az építkezés. Az egész Tiszavölgyén végig, ezernyi meg ezernyi kéz dolgozik azon, hogy az ideai árvizek által a védművekben okozott károk részint kijavittassanak, részint az elégteleneknek bizonyult töltések megerősíttessenek, részint pedig a tapasztalatok alapján egészen új töltésvonalak állapíttassanak meg és építtessenek ki. — Alig van egy ármentesítő érdekeltsége az országnak, mely ne volna kénytelen ezeket áldozni oly célból, hogy az ideai árvíz által szerzett tapasztalatokon okulva, a védműveiben és eszközökben ejtett károkat kipótolva, újabb és erősebb felszereléssel ne nézzen a jövő veszedelmei elé.

A veszedelem ideig-óráig elmúlt ugyan; — lehet, hogy a jövő tavasz megkiméli amugy is eléggé sujtott hazánkat az árvíz pusztításaitól; lehet, hogy az 1888-ikihez hasonló nagyságu árvíz évekig nem fog jelentkezni; de annyi már az eddig tapasztaltak után is kétségtelen, hogy nem az 1888. év száma fogja hazánk ármentesítésének történetében a legnagyobb árvízmagasságot megjelölni.

Baross Gábor közmunka és közlekedési miniszter ellenzése folytán, az országgyűlés el-

vetette Irányi Dániel azon indítványát, hogy az ideai árvízből levonandó tanulságok és a jövőben szükségeseknek mutakozó intézkedések megbeszélésére ankét hívassék egybe. A közmunka és közlekedési miniszter akkori felszólamlását sokan merésznék tartották; mert a miniszter kijelentette, hogy ő néki ankétre szüksége nincs, hanem bizik a saját szakközlegeiben, azok által kívánja magát informáltatni és a folyamszabályozás és ármentesítés nagy művét az azok által készíttendő javaslatok és tervek alapján befejezni. Együttal az országgyűlés színe előtt a felmerült ellenkező véleményekkel szemben kijelenté a miniszter, hogy ő a Tiszavölgy szabályozásának jelenlegi rendszerét helyesnek tartja s csak ezen rendszert kell fejleszteni, tökélyesbiteni és helyesen alkalmazni.

Nagy szó; főleg annak szájából kiejtve, aki mondta, és azon helyen, melyen hangoztatva lón! Azonban Baross Gábor nem a szó, hanem a tett embere; ő nem tanácskozik hónapokon keresztül, hanem cselekszik erélyesen, késedelem nélkül. Az ideai árvíz lefolyása óta elmúlt néhány hónap alatt az ármentesítés terén több történt, mint évek során át. Az ármentesítő társulatok lázas sietséggel építkeznek; és ott, a hol ez irányban a legkisebb muladékosság, avagy huzavona észlelhető, ott a miniszter törvényadta jogánál fogva erélyes és kellő utasításokkal és hatalommal ellátott miniszteri biztosok által hajtja végre a szakközlegei által szükségeseknek véleményezett munkálatokat.

Malina és Bertalan műszaki tanácsosok csak nemrég utazták be a Tiszavölgyét Tokajtól Titelig; tanulmányozták a vízlefolási viszonyokat, megvizsgálták az ármentesítő társulatok védműveit, szervezetét és működését. Jelentésök még csak napok óta lehet a miniszter előtt; de azért már is látható hatásuk az egyes ármentesítő társulatokra nézve.

A felső-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat miniszteri biztost kapott; a csongrád-sövényházi ármentesítő érdekeltség töltésepítési tervei már közszemlére kitévék; sőt az érdekeltség e hó 22-én tartja Kállay Albert főispán, miniszteri biztos elnöklése alatt alakuló közgyűlését, hogy a csongrád-sövényházi ármentesítő társulat annyi éveken át tartott vajudás után végre megalakuljon; s hogy oly példát említsünk, mely a mi érdekeltségünket legközelebről érinti: a Szarazér szabályozása, mely a mindszent-apátfalvi szakasz birtokosságának évek óta legnagyobb baját képezi, a miniszter parancsszavára ténynyé vált; az érdekeltség a szükséges kölcsönt megszavazta, Návay miniszteri biztos pedig a szabályozást még a folyó év alatt végrehajtja.

Ezek oly eredmények, melyek nyilvánvalók, de a miniszter ténykedésének csak egyes, látszólagosan összefüggés nélküli folyamatai. Pedig Baross az ármentesítés terén teljesen megállapított programmal dolgozik; tanúsága ennek azon körendelet, melyet legújában valamennyi ármentesítő társulathoz intézett.

A miniszter ezen rendelete annak előre-

bocsátása után, hogy hiteles adatok nélkül alapos szabályozási és árvédelmi munkát végezni nem lehet, az iránt tette meg a kellő lépéseket, hogy az adatok gyűjtése és rendezése szabatos módon és eszközök segítségével következetesen eszközöltessék, — értesíti a társulatokat, hogy az egész Tisza felvételét és a meder állapotának nyilvántartását elrendelte, mivel meggyőződött arról, hogy csak ezen művelet elkészültével lesz úgy a közmunka és közlekedési minister, valamint a tiszavölgyi érdekeltég azon helyzetben, hogy a már véghez vitt folyamatszabályozási munkák hatásáról és a meder fejlődésének irányzatáról tiszta képet alkot-hasson, és nemcsak a multban történeteket tárgyilagosan bírálhassa el, hanem a legközelebbi teendők iránt is a rendelkezésre álló megbízható adatok alapján járhatson el. — A szóban forgó és a minister által már megállapított adatgyűjtési program értelmében több évre osztott munkák keresztülvitelével a ministerium vizrajzi osztálya bizatott meg, mely az előintézkedéseket az egész Tiszamentén szükséges magassági pontok elhelyezése iránt már meg is tette, olyként, hogy a Tisza magassági pontjait feltüntető kövek még a jelen év folyamán elhelyezve lesznek. A minister végül felhívja a társulatokat, hogy erről az illető ártéri birtokosokat alkalmas módon értesítse s őket hívja fel, miszerint a vizrajzi osztály kiküldöttéit ebbeli működésükben támogassák.

A minister tehát meg tesz mindent, hogy a Tiszavölgy ármentesítése ne csak írott szó, hanem valóság legyen; de a maga részéről méltán elvárhatja, és mint a fentiekből kitűnik, el is várja, hogy az ártéri érdekelt birtokosok őt és közgeit működésükben tőlük kitelhetőleg támogassák. Ez a legkevesebb, mit a minister megkívánhat. De ezen felül meg kell adnunk egy részére, mint a közgeinek azt, amit talán nem is keresnek: az elismerést.

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

Asszony voltál te is!....

— Naplótöredék. —

(Vége.)

Az eskü szavait nem szokás gránitkövekre vésni, mert onnan nem tudná lefujni a szél. Pedig milyen szép emlékkövet lehetett volna beírni azokkal a hazug esküvel, melyekkel úgy megbabonáztál!....

A rideg ősz fagyos zimankójába beletéved néhány fényes napsugár: az én életem szomorú napjait nem deríti fel többé soha — semmisem!....

Igazok volt az embereknek: kigyó voltál!

A családi élet szentségét ledöntötted a házi oltárról. Szived kiadó szállás lett, melyet a többet ígérő bérbe vehetett.

Mikor ráléptél a küszöbre, hogy meggyalázd férjed otthonát, hogy elmenj szégyenettel az emberek elől, nem marasztalt vissza semmi sem?

Szobám padlóján hever most is menyasszonyi fátyolod egy tépett foszlánya, koszorud egy hervadt virága s mellette egy levéltöredék, ráírva: *hűség, szerelem*.

Olyan jól összeférnek lent — a porban!....

Nyugalmas kis házunk ablakait vékony függöny fődte; azóta, hogy elmentél, belepte a por, tégedet a — sár....

Ugy-e nem jössz vissza többé? Ne jöjj! Jó barátid lennének az elsők, kik félre fordítanak tekintetüket. Nem marasztalna más, mint az utszéli fekete habarék, mely picike lábaidra tapadna s a ronda iszap haszontalan szemétegyülete is bizonyára azt mondaná:

Ide jöjj! Rongy vagy ..... szemétre való!.....

*

A szobám sarkában felállított szárnyas amorettek, ajkokra tett-újjaikkal, mintha az örök némaság mély titkaira figyelmeztetnének.

Ott fekszik az ágyon.....

Mi pártállásunkra nézve függetlenségi pártiak vagyunk, bár e helyen politikát nem üzhettünk; de amig fájdalmasan kell elhallgatnunk azt, amit a kormány működésében hazánkra károsnak és megrovandónak tartunk: nem zárkozhatunk el annak elismerése elől, ami — nem politikai téren — dicséretet érdemel, és ez, a közmunka és közlekedési ministerium működése a vizszabályozás és ármentesítés terén. Az igazi buzgalom és őszinte munka, bármily oldalról jöjjön is, elismerést kell, hogy nyerjen. Azt, amit nálunk Horváth Gyula már 1881-ben megteremtett, azt folytatja most a ministerium az egész országban; és amint elismeréssel és hálával adóztunk Horváth Gyulának azért, amit a mi érdekeltégünk javára véghez vitt; éppen úgy kísérik elismeréssel azt, amit a közmunka és közlekedési ministerium az egész ország érdekében hajtott végre.

Lesznek ugyan olyanok, kik a ministerium működésének őszinteségét is kétségbevonják, mint vannak, akik minden áron, még gyanúsítások árán is, szítani kívánják az elégtelenséget Horváth Gyula működése ellen; kiknek jelszavuk: „Calumniare audacter, semper aliquid haeret.” De mi őket ezen térre nem követhetjük, nem pedig azért, mert a mi jelszavunk azon három szó, melyből 1848-ban Deák Ferenc a sajtótörvényt legtökéletesebben vélte megalkothatni, hogy: „Hazudni nem szabad!”

Politikai hírek.

— **A kormány**, mint a „Pester Correspondenz” írja, mindjárt az országgyűlés összejövetelreketerjeszteni szándékozik úgy az 1889. évi költségvetést, mint a *regálék megváltásáról* és a *közmunkák szabályozásáról* szóló törvényjavaslatokat. A két utóbb említett javaslatra a kormány külön bizottságok kiküldését fogja kérni, minthogy a pénzügyi bizottság nagyon is hosszasan és behatóan lesz el-

foglalva a költségvetéssel, hogysem a kellő időben képes legyen még két oly nagyfontosságú s nagy horderejű törvényjavaslatot elintézni; ezenfelül a regále-megváltásnak törvényhozási-lag még az idén kell elintézve lennie.

— **Oszták loyaltás.** A hivatalos „Wiener Abendpost” augusztus 17-iki keletű 189-ik számában az uralkodó születésnapja alkalmából írt vezércikkében úgy szól az uralkodóról, mint *Ausztria-Magyarország népeinek császárjáról*. „Különös kegyelettel ülök meg ez alkalommal Ausztria-Magyarország népei felséges uruk és császárak születésnapját”, — így szól a botránkozást keltő cikk. E megbotránkozás tökéletesen jogosult; mert épen az oszták hivatalos lap követi el a magyar király és királyság ezen vakmerő megtagadását. Különös fogalma van az oszták sógnak a dualizmusról!

— **Boulanger** francia tábornokot augusztus 19-én három helyen választották meg képviselőnek.

— **Az oszták** birodalmi tanácsot october 11-ére fogják összehívni.

Helyi és megyei hírek.

— **Kossuth Lajos** nevenapját, mint már írtuk, a szentesi 48-as népkör f. hó 24-én este banquettel fogja megünnepelni. Aláírni a kör helyiségében, vagy az egyleti szolgánál még mindig lehet. Egy teríték ára (paprikás és félliter bor) 60 kr. — Ugy értesülünk, hogy a nagyhazafi névestélyét a szentesi alsópárti 48-as kör is banquettel szándékozik megünnepelni.

— **A csongrád-sővényházi ármentesítő társulat** e hó 22-én tartja Csongrádon alakuló közgyűlését. Kállay Albert, kormánybiztos már 21-én oda érkezett és az érdekeltségi tagokkal előértekezletet tartott. Az értekezleteken és a közgyűlésen gróf *Károlyi Sándor* is részt vett.

— **Csendőrkaszárnya.** A volt Werner-féle házban, mely jelenleg Gombos József tulajdona, serényen folynak az átalakítási munkálatok, hogy *szent-Mihály* napjára teljesen elkészüljön, rendelkezésének átadások. Az épületet ugyanis a szegedi csendőrparesnokság 10 évre vette bérbe csendőrkaszárnyának, melyben a szentesi őrsparancsnokság kényelmes elhelyezést talál.

— **Szinészet.** Vas-árnap és hétfőn valódi népelőadásokat láttunk. Vasárnap a „Bányarém és Mátyás, az igazságos” került színre, hétfőn pedig a „Szökött katonát” adták. — Mindkét előadás meglehetősen volt.

A kiállhatatlan.

— Beszély. —

15

Írta: *Péter és Pál*.

(Folytatás.)

Halász Sodró Péter egész lényében föl volt melegülve, midőn letette Szecsei Pál levelét.

— Elmegek hozzád, — kiálta föl, — bizony Isten elmegek! S aztán sétált föl s alá kastélyának óriási ebédli termében.

— Az ördög gondolta volna, hogy ez a Pál oly okos ember legyen! Szépen csinálta. Ez aztán házasság. Okosan volt csinálva. Valami ostoba, unalmas, kiállhatatlan dolog az a hosszas szerelmezkedéssel csinált időtlen házasság. Ez azután derék ember. Azt se tudta, fiu-e vagy leány Fodor tanácsos ur leánya, vagy mi, s azért elég bátorsággal birt neki menni a házasságnak. — Ez szép. Felsőes!

Igy gondolkozott Péter ur. Azután leült és levelet írt barátjának, mely következőleg szólt:

„Kedves barátom, Pali!

Leveled rendkívül megdöbbenett és rendkívül megörvendezettett. Megdöbbenett és még ma is bosszant, bánt, hogy levelem kedves nőd olvasá. Hát tudod, hogy én úgy írok, amint érzek és gondolok, és én úgy érzek és úgy gondolok, amint hallva e dolgokat, feltámad bennem a vélemény és érzés. Tisztartóm azt beszélte, hogy feleséged kiállhatatlan csunya. Én ezen fellobbantam. Rendkívül bántott, hogy az én barátom, ki nekem azt esküdte, hogy: nincs az ég alatt oly szép nő, kibe szerelmes birna lenni, miként szerethetett egy oly nőbe, ki csunya, disztelen mivolta miatt kiállhatatlan. — Egy szép nőért megönsülni, egy szép nőért bolondot csinálni, egy szép nőért tönkremenni, egy szép nőért föbelőni az embernek magát: ez természetes volt előttem; de egy csunya, disztelen hölgyért lemondani a nőtlen ember függetlenségéről, szabadságáról, erről fogalmam sem volt, s egy oly embert, ki ezt teszi, korbacsolni való bolondnak tartottam. Hát vévén a hirt, hogy te, a nőgyűlölő, megönsültél és elvettél egy disztelen és külső testi mivolta folytán kiállhatatlan asszony-személyt, ezen felháborodtam, s írtam levelet úgy, amint írtam. Feleséged elolvasta levelem, s tudom, hogy nekem egy könnyen nem fog meg-

A fekete haj egészen befedi a vánkost. A fűrtök, mint annyi kanyargó kigyó, összekuszálva rásimulnak a vállra, mellre, vagy eltűnnek a takaró töréseiben.

A mell lassan piheg, a szintelen ajkak között alig suhog ki a lélekzet.

Lelkében összecsaptak az érzelmek viharai, három hosszú év nehéz búja, fájdalma, kinos keserve s visszajött hozzám — meghalni. ....

A nap áldozóban van. A butorok faragványai ragyognak a sugarak vörösségétől; az ágy menyeezétének parkányán a guirlandok s metszett rózsák helyét — vigyorgó alakok népesítik be. Az ágy olyan, mintha vérbe volna áztatva.

Ez az arc — csak volt szép!

Szine megkékült, megszenyenedett. Fagyott és dúlt minden vonása. A váll hamuszínű, a kéz kék, az újjak vége feketés.

A lélekzet nehéz csuklásba megy át s a haladkló utolsó sohájával azt kérdi:

— *Ki büntethet engem? .....*

*

Lehajlik a szomorúfűz ága egy frissen hantolt sir fölé, melynek lágy fakerosztján, csak e szó van írva: *Nőm*.

Be van növe a hant hervadt fűszálakkal, csak a kék irigó bánatos virága közt világít egy szentjános hogár. Megrezen a nyárfa sárgult levele s azután lehull — meghalni. ....

Senki sines a sirok országában, de én itt ülök egy félre eső magányban s — vigasztalódom.

Itt, e szomorú helyen gondolataimnak szárnya nő s felrepülök vele a felhőkig, vagy még azon is túl, olyan szédületes magasságig, hogy megőrül bele, ki megközelíti gondolatban is.

Álmomban, ébrenlétemben mindig futom ezt a végtelen lejtőt s ott a csillagokon túl, látom a menyei képet — a vízontalálkozást.

Azt mondják az emberek: — hibázott!

Igaz.

Csak hogy a kik megdöbáltak: mi sem vagyunk Istenek!

Bibó Lajos.

— **A róm. kath. központi iskolák** tisztogatására vonatkozólag, mely szerint az egyháztanács takarékosági szempontból közművek helyett asszonyokkal végezteti, egy hosszabb közlemény küldött be hozzánk. A beküldő különösen kiemeli, hogy míg ezelőtt az iskolák meszeltetése alkalmával a padok szétszedettek, s az iskola padlózata egész terjedelmében felsurollatott az éven át összegyűlemlt s nem ritkán ragályt okozó piszoktól, ez most nem történt meg, s az összes surolás annyiból áll, hogy csupán a padok által el nem foglalt tér surollatott fel. Kívánatos volna tehát, ha az egyháztanács a régi gyakorlathoz alkalmazkodva, több gondot fordítana az iskolák kitisztogatására, — az egészség léven az ember legdrágább kincsé, tudvalevőleg pedig a tisztaság fel egészségség. E jó akaratú figyelmeztetést ajánljuk az illetők figyelmébe.

— **A javíthatlan.** Kiszucsán Mihályt, aki főnöke: Rágyánszky Jánostól 31 db. különféle fésű eltolvajlása miatt került a bíróság börtönébe, ügyének elintézésére a bíróság szabadlábra helyezte. Kiszucsán e szabadságot arra használta fel, hogy másnap éjjel fölkereste volt munkaadója lakását, s mert az ajtót zárva találta, az ablakon mászott a szobába, hol a szublát felőlve, abból többrendbeli selyemkendőt s ruhaneműt magához véve, amint jött, távozott. Tettét azonban hamar észrevelték s a rendőrségnek ép akkor sikerült elfogni, mikor a várost elhagyni akarta. — Természetes, hogy a javíthatlan gonosztevő ismét a börtönbe került, nonnan most már bajosabban fogják szabad lábra helyezni.

— **Bucsubál Csongrádon.** A csongrádi nagyboldogasszony napi búcsúnak fénypontját képezte az iparos ifjuság által rendezett, minden tekintetben fényesen sikerült táncvigalom. Már hetek óta nem beszéltek Csongrád tánckedvelő köreiben, mint az iparos ifjuság báljáról, s így az általános érdeklődés után mindenki sokat várt s az eredmény meg is felelt a várakozásnak; mert akár a megjelentek nagy számát, akár a mulatság szellemét tekintjük is, azt mindenképp a legsikerültebbnek mondhatjuk. — Egyébként az iparos ifjusági bálát mindig a fesztelen jókedv jellemezte és az, hogy ott jelen meg legnagyobb számban a táncoló fiatalok, a mely híven s a legnagyobb egyetértéssel járja a táncokat nem lankadó erővel. Az idei fényes sikerhez valóban gratulálhat magának a rendezőség; élén a fáradhatlan bálbizottsági elnök: Csanádi Gyulával, ki minden lehető elkövetett a táncvigalom sikere érdekében s ez estén is a legnagyobb előzékenységgel és figyelemmel teljesítette elnöki tisztjét. A négyeseket kettős kolomban 40—50 pár táncolta s ebben a nagy és szép közönségben ott láttuk Csongrád fiatal mesterembereinek kedves nejeit oly nagy számban, a minőben csak ritkán látjuk őket együtt egy-egy táncvigalomban. A mulatságnak

bocsátani. Jól teszi; mert minden megbocsátható egy férfi részéről, csak a durva udvariasság nem. — Hát legyen, amiként van, viselem sorsom, s elviselem feleséged haragját is. A felől azonban nyugodtan lehetsz, hogy házasságod rendkívül boldogít. — Az emberek buták és ostobák szerelmükben is, s te oly okos, ügyes voltál, hogy szinte csokolni szeretnélék, házasságod rendkívül kivételes és épen azért hódító formája miatt. Így én is meg bírnék nőülni. Sőt tudj isten, talán meg is nőülök. Hidd el, soha nem gondoltam erre; de te megtanítottál, hogy kell megnőülni.

S ez oly tudomány, melyért megérdemelsz egy baráti csókot, melyet pár nap múlva magammal viszek.

Két napot fogok nálad tölteni, csak arra kérd feleséged, hogy ismert durvaságom miatt ellenem érzett ellenszenvét ez időre hallgattassa el.

Ólél barátod Halász Sodró Péter.*

Péter ur végig olvasta a levelet s azután korigált rajta, majd borítékba zárta és küldte tovább, másnap pedig fogatott és ment barátja látogatására.

Szecsény Pál és felesége éppen nem voltak Szelén és így Szecsényné nővére, Fodor Irénke fogadta a nagy világít, úgy adva ki magát, mint Szersei felesége.

A nő nem volt szép, sőt, mint Halász Sodró Péter mondta, kiállhatatlanul csunya, de a fogadtatás rokonszenves volt.

— Férjem nincs itthon, — mondá a kisaszony; de nagyon örülök, hogy szerencsém van. Pali meghagyta, hogy ne eresszem el, míg haza nem jő.

— Feleséges volt e meghagyás, mert addig úgy sem megyek el, míg barátom meg nem ölelhetem.

— Aminek örülök. Szép, hogy ilyen erős elhatározással van.

— S miért volna ez erős elhatározás?

— No csak azért mondom, mert úgy hallottam, hogy ön gyűlöli a nőket?

— Ez nem áll, mondá Péter ur mosolyogva; csak annyi az igaz, hogy gyűlöltem az oly férfiakat, kik megnősültek.

— S ön nem fog megnőülni soha?

— Azt hiszem.

— S ha én meggyőzőm nézete tévességéről?

— Akkor hálás leszek nagysád iránt.

— No hát majd megkísérlem.

(Folytatása következik.)

csak reggel felé lett vége. A jelenvolt hölgyközönség közül — rövid köztük időzések alkalmával — a következőket jegyezhettem fel: — **Leányok:** Walackai Etel (Oroszára), Kis Rozál (Ksztmárton), Csányi Etel, Zsemberi Juliska, Bodor Aranka, Mészáros Matild, Kátai Matild, Iván Mari, Páger Mariska (Paks) Blázsik Mari, Turi Erzi, Bódi nővérek, Kaszlet Mari, Csépe Juliska, Sarusi Mari, Fehér Róza, Szilágyi Nina, Karász Juliska, Kis Juliska, Tóth Anna, Dragolovits Etel stb. stb. — **Asszonyok:** Csanádi Gyuláné, Makai Jánosné, Pap Mártonné, Bori Mihályné, Valackai Mihályné (Oroszára), Páger Pálné (Baks), özv. Mészáros Istvánné, Kammerer Pálné, Borbás Henrikné, Kovács Lajosné, Kátai Pálné, Zsemberi Kálmáné, özv. Bodor Imréné, stb. stb. **Csongrádi.**

— **Dorozsmáról** írják, hogy Maróti József, odaváló jómódu gazda tanyáját e hó 15-én gonosz kezek felgyújtották, s az porig leégett. Az épület három szögbe volt építve 37 $\frac{1}{2}$ öl hosszúságban és a lángok az udvart annyira elárastották, hogy az istállóban borzasztó ordítást véghezvivő jószágok megmentésére gondolni sem lehetett és így tegnap reggel csak a bentégett 30 darab birka, 5 hizott-, 5 hasas- és három darab süldő-disznó, nemkülönb 80 pár galamb, 25 liba és igen sok apró jószág megszenesedett maradványait szedték ki a hamu alul. Elégett azon felül mintegy 15 köből buza, 3 köből árpa, több gazdasági eszköz, az összes ruhaneműekből csak az maradt meg, a mi rajtuk volt a károsultakon. A gyermekeket, kik a szobában aludtak, az ablakon át szedték ki.

Hazánk és a főváros.

— **Szent István napját** a főváros ez idén is a szokásos kegyelettel és fényvel ünnepelte meg, bár a vidékről kevesebben rándultak fel, mint az előző években. A délelőtti körmenetben az első magyar király jobbját vitték körül a magyar koronával, úgyszintén a „Jó szív” által rendezett népnüppen sok ezernyi vidéki vett részt. A népnüppen a jótékony célra szépen jövedelmezett.

— **Az erdélyi magyar közművelődési egyesület** e hó 19-én és 20-án tartotta Brassóban rendes évi közgyűlését. Az egyesület vagyona augusztus hó elején fél millió forint volt.

— **A király** Lajos portugál és algarviai királyt az 5-ik gyalogezred tulajdonosává nevezte ki.

— **Asszony-honvéd.** A győri zászlószentelési ünnepély alkalmával feltűnést keltett egy honvégyenruhába öltözött asszony. Az érdekes asszony, ki végig harcolta a szabadságharcot, kilenc ütközetben vett részt, különben rangszerint főhadnagy, most Ujpesten lakik a fiánál s 240 frtnyi nyugdíjat élvez. Az asszony-honvéd özv. Pacherné sz. Lebstüek Mária 1830-ban született. A tizenhét éves Mária Bécs város barrikádozásánál tevékeny részt vett. Bécs elfoglalása után Győrbe menekült s ott honvédnek csapott fel. Katonai esküjét a Fehérhajó vendéglő előtt tette le. Először Babilnánál és Tétény-nél keűlt tűzbe. Branieskó ostrománál is tevékeny részt vett. A kápolnai véres ütközetben két vasas németet megölvén, hadnaggyá nevezték ki. Verpelétnél egy major ostroma alkalmával fején súlyos sebet kapott, s ennek következtében sokáig élet-halál közt feküdt. Felépülése után a Miklós-huszárok közé lépett. Szolnokon azt a nehéz feladatot bízták rá, hogy élelmet szállítson Komáromba. A reá bízott nehéz feladatnak derekasan megfelelt, s az útjába gördülő számos veszély dacára szerencsésen elérte Komárom várát. Ott nevezte ki a hadügyminiszter főhadnaggyá. Végre fogságba esett és Aradra vitték. 1850-ben a fogságból kiszabadulván, Zágrábban, illetékessége helyére szállították. Azonban fél év múlva visszatért Győrbe, ahol férjhez ment másodsor is. Itt aztán egyhuzamban tizenhét évig lakott. Második ura is meghalván, Ujpesten lakó fiához ment, akinél most is tartózkodik.

— **A feltámadt pipa.** Mikor fölment a dohány ára, nagy volt az elkéséredés minden felé s a pipás közönség nem egy helyütt adott ennek olyanféleképen kifejezést, hogy nyilvános szertartással eltemette örökre az összes pipáit. Ezt a példát követte egy öreg galamboki földműves gazda is. Fogta szép barnára füstölődött tajtékpipáját és sallangos dohányzascskóját és formászerint eltemette a kertjében. Sír-feliratot is irt a halott fejfájára s az ilyenképen hangzott:

„Itt nyugszik a zacskó s pipa,
Kinek megöloje Tisza;
Nyugodjatok csak bekeben,
A jobb idők reményében.*

Megfogadta erősen az öreg, hogy nem nyul többé soha a szeretett szerszámokhoz, míg Tisza Kálmán meg nem változtatja szándékát. Egy hétiig csak kiállotta a fogadalmat, de a második hét már nagyon keservesen kezdődött s gazduramnak már nagyon jól esett volna, ha nem tette volna azt a fogadalmat. Egyszerre hire ment a környéken, hogy a kormány megbánta már a pipagyilkos rendeletet s legközelebb vissza is vonja. Kapott a galamboki gazda

a kósza hiren, mint vizbefuló a szalmaszálon: tüstént sietett a kertbe, a gondosan megjelölt sírhalmhoz, hogy rég siratott halottait feltámassza. S egy kis tisztogatás után a halottak fel is támadtak. A galamboki ember most megint boldogan pipál, dacára, hogy Tisza Kálmán még nem adta bizonyosságát bűnbánatának.

— **A budapesti** állami közép-iskolában IV. kerület, Sándor-tér 4. sz.) a beiratások szeptember hó 1-ső napjától 10-ik napjáig tartatnak.

— Az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia színészeti osztályában a beiratkozások folyó évi szeptember 6-án, esütörtökön, délután 3 órakor kezdődnek s három napon át, minden délután 3—5-ig, bezárolag szeptember 8-án fejeztetnek be. A jelentkező drámai növendékek fölveteli vizsgálatá szept. 10-én, hétfőn, délután 3 órakor tartatik ugyan- csak az iskola helyiségeiben, kerepesi-ut, nemzeti színház bérháza III. emelet; az operai osztályokba jelentkezők pedig szept. 10-én délelőtt 10 órakor a nemzeti színház színpadán. A felvételi kellekek: színpadias, esimes alak, tiszta kiejtésű csengő hang, s kifejlett testalkotás mellett (melyről a felvételi vizsgálaton jelenlévő orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, s betöltött 16 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megjelölt korban, minden művelt ifjútól megvárhatni. — Azok, kik nem szüölök, vagy gyámjaik kiseretében jönnek, a szüölök, vagy gyámok irasbeli beleegyezését tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevükön irathatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratási és fölveteli díj 6 frt a beiratásnál azonnal lefizendő, fölvetel esetén pedig az évi 30 frtnyi tandíj első részlete 10 frt, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül megjegyezzük, hogy az operai szakra oly jelentkezőket vesznek fel, kik a kir. zeneakadémia magánének tanfolyama III-ik osztályának elvegeztéről bizonyítványt mutatnak fel, vagy a felvételi vizsgálaton annyi készütségről tesznek tanúságot, a milyen ezen osztályokat végzett növendékektől megkívántatik, mely esetben magánvizsgálat alapján az országos színésziskola I. operai osztályába felvehetők.

Külföld.

— **Kincsörző romok.** Staragorodko oroszországi helységben van egy régi kastély, melyet még Vladimir nagyherceg idejében építettek. A minap egy paraszt addig kutatott a romok között, míg egy pinchelyiségben temérdek régi aranypénzt talált. A kincs értéke 17 millió rubel. A szerencsés ember egyharmad részét kapta az óriási értéknek.

— **Kétségtelen nagykorúság.** A minap említettük, hogy Montrose hercegnő most harmadszor megy férjhez. Azt is irtuk, hogy a hercegnő hetven éves, választottja pedig alig tizenkilenc. Az esküvő azóta már megtörtént s a mielőtt a pap összeadta volna a „szermeseket”, a következő párbeszéd keletkezett közte s a hercegnő között: „Milyen életkort írjak be az anyakönyvbe, asszonyom? A kényes kérdést a hercegnő bámulatrameltó női diplomáciával így oldotta meg: „Irja kérem: Montrose hercegnő, nagykoru.” Mire a lelkész nem folytatta el e megjegyzést: „No az kétségtelen s így legalább nem kell olyat írnom, a mi nem igaz.*

— **Lányok párba.** Cannesből írják: Bármi hihetetlennek tessék is, szóról-szóra igaz a következő tény: Egy helybeli előkelő család két szép leánya beleszeretett egy hasonlóképp jó családból való fiatal emberbe. A két leány, korábban jó testvérek, rettentően meggyűlölte egymást s elhatározta, hogy véget vet a kínos állapotnak, párbaít viv — azzal a föltétellel, hogy egyiköknek okvetetlen meg kell halni. A párbaít megtörtént, pisztolyra. A fiatalabbik, tizennyolc éves leány balkarjába kapott egy golyót, mely karesontját eltörte, a másik leánynak mellébe furdott a golyó, halálos sebet ejtve rajta. A párbaít hire nagy izgalmat keltett a városban.

Különfélék.

— **A hulló csillagok.** A hulló csillagok ideje: augusztus 12. és 13-án volt. Erről a tüneményről még nemrég azt hitték, hogy valóságos hulló csillagok esnek le. Majd meg az a fölfogás kapott lábra, hogy a csillaghullás bolygó fényeserű csalékony tünemény, a mit a légkörünkben elég gázok idéznek elő. Chladni fizikus volt az első, a ki azt erősítette, hogy a hulló csillag nem más, mint meteorok, a milyen nem egyszer esik földünkre — más világ hírnöke gyanánt. Ezt az állítást eklánsul bizonyította egy csillaghullás, a mely 1868. január 30-án történt Pultuskban, Lengyelországban. A nevezett napon és helyen ugyanis valóságos kö-zápor esett a földre s ez a zápor a távolabb eső vidékekről csillaghullásnak látszott. Ma már természetesen mindenki tudja, hogy a meteor és hulló-csillag egy és ugyanaz, de hogy honnan van ez a jelenség, az iránt a tudósok még nem jutottak végleges megállapodásra. A legvalóbbszínű az a föltevés, mely mellett sok körülmény bizonyít, hogy a meteorok üstökös-csillagok elszakadt részei. Innen volna magyarázható az a jelenség, hogy valamelyik üstökös, ha sok évig nem mutatkozott, visszaérkezése alkalmával kevésbé fényes, mint távozása alkalmával volt. A meteor, az eddigi számítások szerint, mosodpercenként hat mérföldnyi utat tesz meg s a melege szintén másodpercenként néhány ezer fokkal emelkedik. Ennek a hőségemelkedésnek természetes következménye, hogy a meteorok útja közben igen könnyen gözzé válhat.